

Неофіційний переклад

II

(Інформація)

СПІЛЬНІ ДЕКЛАРАЦІЇ

РЕКОМЕНДАЦІЯ РАДИ

від 26 листопада 2018 року

про сприяння автоматичному взаємному визнанню вищої та повної середньої освіти та кваліфікацій, що стосуються підготовки та результатів навчальних періодів, здобутих за кордоном

(2018/C 444/01)

РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ,

Зважаючи на Договір про функціонування Європейського Союзу та, зокрема, його статті 165 та 166,

Зважаючи на пропозицію Європейської Комісії,

Оскільки:

(1) Мобільність у сфері освіти сприяє набуттю знань, навичок, компетентностей та досвіду, включаючи особисті та соціальні компетентності та культурну обізнаність, які є вирішальними для активної участі в житті суспільства та на ринку праці, а також для просування європейської ідентичності.

(2) Європейська Комісія у своєму Повідомленні про зміцнення європейської ідентичності через освіту та культуру⁽¹⁾ виклала бачення створення Європейського освітнього простору до 2025 року, в якому вивченню, навчанню та проведенню досліджень не будуть перешкоджати кордони, у тому числі шляхом усунення перешкод для визнання кваліфікацій як на рівні шкіл, так і на рівні вищої освіти.

(3) Висновки Європейської Ради від 14 грудня 2017 року закликали країни-члени, Раду та Комісію, згідно з їхніми відповідними повноваженнями, продовжити роботу над «сприянням співпраці країн-членів щодо взаємного визнання вищої освіти та дипломів шкіл про завершену середню освіту»⁽²⁾.

(4) Конвенція 1997 року про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонська конвенція про визнання) та її допоміжні тексти, розроблені Радою Європи та ЮНЕСКО, забезпечують правову основу для визнання вищої освіти та кваліфікації повної середньої освіти, що дають доступ до вищої освіти.

(5) У Бухарестському комюніке 2012 року міністри освіти країн Європейського простору вищої освіти взяли на себе зобов'язання досягти довгострокової мети щодо автоматичного визнання

¹ COM(2017) 673 фінальний.

² EUCO 19/1/17 REV 1

подібних академічних ступенів. Прогрес було досягнуто в тому числі завдяки **роботі Групи Pathfinder щодо** автоматичного визнання, але мета ще не досягнута.

(6) Міністри, відповідальні за професійно-технічну освіту в країнах-членах, у 2002 році прийняли Копенгагенський процес, процес посиленої співпраці, який сприяє визнанню кваліфікацій і компетентностей.

(7) Забезпечення якості, зокрема, відіграє ключову роль у покращенні прозорості, таким чином допомагаючи побудувати взаємну довіру. Тому важливо спиратися на вже виконану роботу в контексті Стандартів і рекомендацій із забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, Європейської рамки забезпечення якості для професійно-технічної освіти та посиляючись на Європейську рамку кваліфікацій для навчання впродовж життя.

(8) Щоб полегшити визнання результатів навчання в національному законодавстві, зокрема в рамках мобільності, слід продовжити роботу над впровадженням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та Європейської кредитної системи для професійно-технічної освіти.

(9) Рекомендація Ради від 22 травня 2017 року щодо Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя⁽³⁾ спрямована на покращення прозорості, порівнянності та перезарахування кваліфікацій, таким чином полегшуючи їх визнання.

(10) Європейський парламент у своїй Резолюції від 20 квітня 2012 року про модернізацію систем вищої освіти Європи закликає до додаткових зусиль з боку ЄС та його країн-членів для забезпечення ефективнішого визнання та кращого узгодження академічних кваліфікацій⁽⁴⁾.

(11) У контексті дедалі більшої глобалізації важливо, щоб студенти могли найкращим чином використовувати всі можливості навчання в Європі. Щоб це сталося, кваліфікація, присвоєна компетентним органом в одній країні-члені, повинна бути дійсною в будь-якій іншій країні-члені з метою доступу до подальшої навчальної діяльності. Це включає громадян третіх країн, які мають кваліфікацію однієї країни-члена та переїжджають до іншої країни-члена. Однак відсутність автоматичного визнання кваліфікацій і результатів періодів навчання, здобутих за кордоном перешкоджає мобільності. Загальносоюзний підхід до автоматичного визнання забезпечить необхідну ясність і послідовність для подолання решти перешкод.

(12) У вищій освіті процедури визнання часто залишаються надто складними або занадто дорогими, і занадто багато студентів, що вчилися за програмами мобільності не отримують повного визнання успішно досягнутих результатів навчання. Проте кілька країн-членів взяли на себе ініціативу щодо досягнення прогресу в напрямку автоматичного взаємного визнання, зокрема шляхом підписання регіональних угод. Ці ініціативи могли б слугувати моделями для створення загальносоюзної системи.

(13) На рівні повної середньої та професійно-технічної освіти власникам кваліфікацій, що дають доступ до вищої освіти в одній країні-члені часто бракує впевненості щодо доступу до вищої освіти в іншій країні-члені. Зокрема, деякі країни-члени не визнають кваліфікації, які відкривають доступ до вищої освіти для власників кваліфікації середньої освіти в галузі професійно-технічної освіти в інших країнах-членах. Крім того, хоча коротші періоди навчання, що відбувались за кордоном не обов'язково створюють проблеми з визнанням, невизначеність залишається важливою проблемою для періодів від трьох місяців до одного року.

³ ОJ C 189, 15.6.2017, стор. 15.

⁴ P7_TA(2012) 0139

(14) Поетапний підхід допоможе країнам-членам створити умови, які зроблять автоматичне взаємне визнання можливим. Цей підхід спиратиметься на інструменти, які вже існують для вищої та професійно-технічної освіти, і покращить їх використання та поступово підвищить рівень амбіцій. На рівні повної загальної середньої освіти та підготовки буде розпочато процес співпраці, спрямований на створення необхідного рівня довіри між різними системами освіти та підготовки країн-членів. Ця Рекомендація забезпечує додатковий підхід до ініціатив країн-членів, а зобов'язання мають добровільний характер.

(15) Ця Рекомендація не завдає шкоди системі взаємного визнання професійних кваліфікацій та узгоджених мінімальних вимог до підготовки для кількох професій відповідно до Директиви 2005/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради ⁽⁵⁾ зі змінами, внесеними Директивою 2013/55/ЄС Європейського парламенту та Ради⁽⁶⁾.

ЦИМ ДОКУМЕНТОМ РЕКОМЕНДУЄ КРАЇНАМ-ЧЛЕНАМ:

Відповідно до національного законодавства та законодавства Союзу, наявних ресурсів і національних обставин, спираючись на Лісабонську конвенцію про визнання⁽⁷⁾ та її допоміжні тексти та в тісній співпраці з усіма відповідними зацікавленими сторонами:

Ключовий принцип

1. До 2025 року вжити необхідних заходів для

a) досягнення автоматичного взаємного визнання⁽⁸⁾ з метою подальшого навчання без необхідності проходження окремої процедури визнання, щоб:

i) кваліфікація вищої освіти, отримана в одній країні-члені, автоматично визнавалася⁽⁹⁾ на тому самому рівні з метою доступу до подальшого навчання в інших, без шкоди праву закладу вищої освіти чи компетентних органів встановлювати спеціальні критерії прийому для конкретних програм або для перевірки автентичності документів;

ii) результати періоду навчання, здобуті за кордоном на рівні вищої освіти в одній країні-члені автоматично та повністю визнавалися в інших, як це попередньо погоджено в угоді про навчання та підтверджено в академічній довідці, відповідно до Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи;

b) досягнути значного прогресу в напрямку автоматичного взаємного визнання з метою подальшого навчання, щоб:

i) кваліфікація повної середньої освіти та підготовки, яка дає доступ до вищої освіти в країні-члені, де цю кваліфікацію було надано, визнавалася лише з метою надання доступу до вищої освіти в інших країнах-членах, без шкоди для права закладу вищої освіти або компетентних органів встановлювати конкретні критерії прийому на конкретні програми або перевіряти автентичність документів;

⁵ Директива 2005/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 7 вересня 2005 року про визнання професійних кваліфікацій (ОJ L 255, 30.9.2005, стор. 22).

⁶ Директива 2013/55/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 20 листопада 2013 року про внесення змін до Директиви 2005/36/ЄС про визнання професійних кваліфікацій та Регламенту (ЄС) № 1024/2012 про адміністративну співпрацю через внутрішній ринок Інформаційної системи («Регламент ІМІ») (ОJ L 354, 28.12.2013, стор. 132).

⁷ Лісабонська конвенція про визнання кваліфікацій вищої освіти в європейському просторі.

⁸ Як визначено в Додатку.

⁹ Як визначено в Лісабонській конвенції про визнання та востаннє підтверджено для Болонського процесу в Паризькому комюніке від 25 травня 2018 рік.

ii) результати періоду навчання тривалістю до одного року, здобуті за кордоном в іншій країні-члені на рівні повної середньої освіти та професійної підготовки визнавалися в будь-якій іншій, а від здобувача не вимагалось повторного проходження навчального року або досягнутих результатів навчання в країні походження, за умови, що результати навчання загалом відповідають національній навчальній програмі в країні походження.

Вища освіта

2. Визнаючи важливість сприяння прозорості та зміцненню довіри до систем вищої освіти одна одної з метою досягнення автоматичного взаємного визнання для подальшого навчання, домовляються про виконання таких умов, за яких:

а) національні рамки або системи кваліфікацій посилаються на Європейську рамку кваліфікацій, при цьому посилення переглядаються та оновлюються, за необхідності, і самосертифікуються відповідно до Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти;

б) системи вищої освіти організовані відповідно до структур і принципів Болонського процесу, що складається з трьох циклів і, якщо це застосовується для країни-члена, короткого циклу, як визначено в рамці кваліфікацій Європейського простору вищої освіти; та

с) зовнішнє забезпечення якості здійснюється незалежними агентствами із забезпечення якості, які зареєстровані або прагнуть зареєструватися в Європейському реєстрі забезпечення якості та, таким чином, діють відповідно до Стандартів і рекомендацій із забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти та Європейського підходу до забезпечення якості спільних програм.

3. У співпраці з Національними інформаційними центрами академічного визнання, закладами вищої освіти, агентствами із забезпечення якості та іншими ключовими зацікавленими сторонами розробити національні інструкції для підтримки закладів вищої освіти у створенні та ефективному впровадженні наступних інструментів прозорості відповідно до керівних принципів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, що забезпечує узгодженість і зменшує адміністративний тягар для закладів вищої освіти й учнів:

а) оновлений каталог курсів з описом ступеневих програм, окремих навчальних підрозділів і таблиць розподілу оцінок;

б) Додатки до дипломів для всіх випускників видаються автоматично та безплатно широко вживаною мовою та, за можливістю, у цифровому форматі; і

в) прозорі критерії визнання, які застосовуються в кожному закладі вищої освіти.

4. У співпраці з Національними інформаційними центрами академічного визнання надавати експертну підтримку та підготовку закладам вищої освіти для впровадження таких національних інструкцій та контролю над їхнім застосуванням.

Повна середня освіта та підготовка

5. З метою забезпечення суттєвого прогресу на шляху до автоматичного взаємного визнання кваліфікацій повної середньої освіти та професійної підготовки виключно з метою подальшого навчання, слід сприяти прозорості та зміцненню довіри до систем середньої освіти та професійної підготовки один одного шляхом:

- а) забезпечення того, щоб національні рамки кваліфікацій або системи були співвіднесені з Європейською рамкою кваліфікацій із проведенням перегляду та оновлення співвіднесення, за необхідності;
 - б) обміну інформацією та сприяння взаємному навчанню щодо систем забезпечення якості шкільної освіти, повністю поважаючи різні національні підходи до забезпечення якості; та
 - с) подальшого розвитку інструментів забезпечення якості професійно-технічної освіти відповідно до Європейської рамки забезпечення якості професійно-технічної освіти та її подальшого розвитку.
6. Сприяти мобільності та визнанню результатів періодів навчання, здобутих за кордоном під час навчання на рівні повної середньої освіти та підготовки шляхом:
- а) підтримки закладів повної середньої освіти та професійної підготовки щодо загальних принципів та інструментів для визнання, наприклад, шляхом підготовки методичних матеріалів або проведення навчання;
 - б) сприяння використанню прозорих критеріїв та інструментів, таких як угоди про навчання, що базуються на результатах навчання, між закладами, що надсилають і приймають. У сфері професійно-технічної освіти розширення використання інструментів Союзу¹⁰; та
 - с) сприяння перевагам мобільності між закладами повної середньої освіти, учнями та їхніми сім'ями.

Національні інформаційні центри академічного визнання

7. Розвивати спроможність і посилювати роль Національних інформаційних центрів академічного визнання та визнавачів, зокрема щодо розповсюдження інформації, використання онлайн-інструментів для підвищення ефективності, прозорості та узгодженості, а також з метою зменшення адміністративного та фінансового тягаря для користувачів їхніх послуг.

Проникність і мобільність

8. Вивчати передову практику визнання попереднього навчання та проникності між секторами навчання та професійної підготовки, зокрема між професійно-технічною освітою та вищою освітою.

Доказова база

9. Удосконалювати доказову базу шляхом збору та розповсюдження даних про масштаби та характер випадків визнання для цілей цієї Рекомендації.

Звітування та оцінювання

10. Протягом трьох років з моменту прийняття цієї Рекомендації та регулярно після цього звітувати за допомогою наявних рамок та інструментів про досвід, належну практику, включаючи регіональні угоди, і прогрес у напрямку автоматичного взаємного визнання кваліфікацій та результатів періодів навчання, здобутих за кордоном.

ЦИМ ДОКУМЕНТОМ ВІТАЄ НАМІР КОМІСІЇ:

11. Надавати цільову підтримку країнам-членам, включаючи взаємне вивчення, відображення перешкод, які виникають у поточній практиці визнання кваліфікацій, обмін належними практиками та сприяння співпраці між країнами-членами та зацікавленими сторонами, органами

¹⁰ Такі, як ті, що доступні через онлайн-платформу Europass і Меморандум про взаєморозуміння та Угоду про навчання, які є частиною Європейської системи кредитів для професійно-технічної освіти та підготовки.

з питань визнання та міжнародними організаціями, зокрема Радою Європи та Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури. Мета цієї співпраці — забезпечити повне впровадження інструментів Болонського процесу для вищої освіти в Союзі, Лісабонської конвенції про визнання та її допоміжних текстів та інструментів Копенгагенського процесу для професійно-технічної освіти.

12. У сфері повної загальної середньої освіти розпочати процес співпраці на рівні Союзу відповідно до Стратегічної рамки європейського співробітництва в галузі освіти та підготовки ЕТ 2020 або будь-якої наступної рамки, спільно з країнами-членами, щоб започаткувати тіснішу співпрацю та обмін практиками між країнами-членами на рівні повної середньої освіти, для досягнення цілей цієї Рекомендації щодо сприяння прозорості та побудови взаємної довіри в системах шкільної освіти Союзу.

13. Створити, у співпраці з країнами-членами, зручну для користувачів інформаційну онлайн-службу рівня Союзу щодо кваліфікацій повної середньої освіти та професійної підготовки, що надають доступ до вищої освіти в кожній країні-члені, шляхом подальшого розвитку наявних онлайн-платформ.

14. Дослідити синергію між інструментами прозорості Союзу⁽¹¹⁾ і, якщо це доречно, розвивати їх далі з метою покращення співпраці та мобільності між секторами освіти та підготовки.

15. Дослідити, у співпраці з країнами-членами, потенціал нових технологій, таких як технологія блокчейн, для полегшення автоматичного взаємного визнання.

16. Дослідити, у співпраці з країнами-членами та Національними інформаційними центрами академічного визнання, розширення їхньої ролі, з метою охоплення інших секторів освіти та підготовки, і яким чином підтримати їх у такому розширенні.

17. Підтримувати використання європейських джерел фінансування, таких як Erasmus+ або Європейські структурні та інвестиційні фонди, де це доречно та відповідно до їхньої фінансової спроможності, правової бази, процедур прийняття рішень і пріоритетів, визначених на період 2014-2020 рр., без будь-яких перешкод переговорам щодо наступної багаторічної фінансової рамки. Посилити мобільність у середній освіті та професійній підготовці в рамках Програми Erasmus+ та наступної за нею Програми.

18. Звітувати Раді протягом чотирьох років про виконання Рекомендації за допомогою наявних рамок та інструментів на основі внесків країн-членів.

Вчинено в Брюсселі 26 листопада 2018 року.

Від Ради

Президент

Дж. БОГНЕР-ШТРАУС

¹¹ Такі як Додаток до диплома, Додаток до свідоцтва, Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система, Європейська система кредитів для професійно-технічної освіти, Європейська рамка кваліфікацій та доступні через онлайн-платформу Europass.

ДОДАТОК

ГЛОСАРІЙ

Автоматичне взаємне визнання кваліфікації: право власників кваліфікації певного рівня, виданої однією країною-членом, розглядатися для вступу на програму вищої освіти на наступному рівні в будь-якій іншій країні-члені без необхідності проходити будь-яку окрему процедуру визнання. Це не порушує права закладу вищої освіти чи компетентних органів встановлювати конкретні критерії оцінювання та прийому на конкретну програму. Це не перешкоджає праву перевіряти, чи є кваліфікація автентичною, а у випадку кваліфікації, що стосується повної середньої освіти та професійної підготовки, чи вона справді дає доступ до вищої освіти в країні-члені походження або, у належним чином обґрунтованих випадках, чи отримана кваліфікація відповідає вимогам для отримання доступу до конкретної програми вищої освіти в приймаючій країні-члені.

Автоматичне взаємне визнання результатів періоду навчання, здобутих за кордоном: на рівні вищої освіти, право на визнання результатів періоду навчання: відповідно до попередньої домовленості в угоді про навчання та підтверджено в академічній довідці, згідно з Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ECTS). Конкретно, це означає застосування правила, викладеного в Посібнику користувача ECTS 2015 року, яке стверджує, що: «[усі] кредити, отримані під час періоду навчання, що проходило за кордоном або під час віртуальної мобільності, як узгоджено в Угоді про навчання та підтверджено академічною довідкою, мають бути зараховані без затримки та враховані для отримання ступеня студента без будь-якої додаткової роботи чи оцінювання студента». **На рівні повної середньої освіти,** право на визнання результатів навчання, здобутих під час періоду навчання, що проходило за кордоном в одній із країн-членів походження, за умови, що результати навчання загалом відповідають результатам, передбаченим національними навчальними програмами країни походження. Це не порушує права закладу освіти та професійної підготовки встановлювати спеціальні вимоги перед початком періоду навчальної мобільності або перевіряти виконання цих вимог після повернення з періоду навчальної мобільності.

Блокчейн: спосіб, який дозволяє спільноті записувати та ділитися інформацією. Кожен член спільноти зберігає свою власну копію інформації. Записи є постійними, прозорими та доступними для пошуку. Кожне оновлення — це новий «блок», доданий до кінця «ланцюжка».

Додаток до свідоцтва: документ, який додається до професійно-технічної освіти або професійного свідоцтва, виданого компетентними органами або установами, щоб полегшити третім особам, особливо в іншій країні, розуміння результатів навчання, отриманих власником кваліфікацій, а також характер, рівень, контекст, зміст і статус завершеної освіти та професійної підготовки та набутих навичок.

Каталог курсу: описано в *Посібнику для користувачів ECTS (2015)* як «Каталог курсу містить детальну, зручну та актуальну інформацію про навчальне середовище закладу (загальну інформацію про заклад, його ресурси та послуги, а також академічну інформацію про його програми та окремі освітні компоненти), яка повинна бути доступна студентам до вступу та протягом усього навчання, щоб допомогти їм зробити правильний вибір і найефективніше використовувати свій час. Каталог курсу має бути опублікований на веб-сайті закладу із зазначенням назв курсу/дисципліни національною (або регіональною мовою, якщо необхідно) та англійською мовами, щоб полегшити доступ до нього усім зацікавленим сторонам. Заклад має

право вибрати формат Каталогу, а також послідовність інформації. Каталог оприлюднюють заздалегідь, щоб потенційні студенти могли зробити свій вибір».

Компетентний орган: особа або організація, яка має законодавчо делеговану або надану владу, можливості або повноваження для виконання визначеної функції.

Визнавач: особа, яка оцінює кваліфікації або приймає рішення щодо їх визнання.

Додаток до диплома: документ, який додається до диплома про вищу освіту, виданий компетентними органами або закладами, щоб полегшити третім особам, зокрема в іншій країні, розуміння результатів навчання, набутих власником кваліфікації, а також характер, рівень, контекст, зміст і статус завершеної освіти та професійної підготовки та набутих навичок.

Європейський підхід до забезпечення якості спільних програм: схвалений міністрами освіти Європейського простору вищої освіти у 2015 році, його метою є покращення забезпечення якості спільних програм шляхом встановлення стандартів та усунення перешкод для їх визнання.

Європейська кредитна система професійно-технічної освіти (European Credit System for Vocational Education and Training - ECVET): технічна рамка для передачі, визнання та, у відповідних випадках, накопичення результатів навчання окремих осіб з метою отримання кваліфікації. Європейська кредитна система професійно-технічної освіти базується на описі кваліфікацій у термінах результатів навчання, на процесах передачі, визнання та накопичення, а також на ряді додаткових документів, таких як меморандуми про взаєморозуміння та угоди про навчання.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS): описана в *Посібнику користувача ECTS (2015)* як «орієнтована на здобувача система накопичення та перезарахування (трансферу) кредитів, заснована на принципах прозорості процесів навчання, викладання та оцінювання. Її метою є сприяння плануванню, реалізації та оцінюванню освітніх програм і студентської мобільності завдяки визнанню освітніх досягнень, кваліфікацій та періодів навчання».

Рамка кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (European Higher Education Area Qualifications Framework - EHEA QF): всеохоплююча рамка кваліфікацій у межах Європейського простору вищої освіти з 48 країн. Вона складається з чотирьох циклів (короткий цикл, бакалавр, магістр, докторантура), включаючи, у межах національних контекстів, проміжні кваліфікації, загальні дескриптори для кожного циклу на основі результатів навчання та компетенцій, а також діапазон кредитів у першому та другому циклах.

Європейський реєстр забезпечення якості вищої освіти (European Quality Assurance Register for Higher Education - EQAR): реєстр агенцій із забезпечення якості, у якому перераховано ті, які продемонстрували свою істотну відповідність загальному набору принципів забезпечення якості в Європі. Ці принципи викладені в Стандартах і рекомендаціях із забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG).

Європейське забезпечення якості професійно-технічної освіти (European Quality Assurance in Vocational Education and Training - EQAVET): спільнота практиків, яка об'єднує країни-члени, соціальних партнерів та Європейську комісію для розробки та вдосконалення забезпечення якості професійно-технічної освіти.

Європейська рамка кваліфікацій (European Qualifications Framework - EQF): інструмент перекладу, який допомагає комунікувати та порівнювати системи кваліфікацій у Європі. Вісім

загальних європейських базових рівнів описуються з точки зору результатів навчання: знання, навички, відповідність і автономія. Це дозволяє будь-яким системам національних кваліфікацій, національним рамкам кваліфікацій і кваліфікаціям у Європі співвідноситися з рівнями Європейської рамки кваліфікацій. Учні, випускники, провайдери та роботодавці можуть використовувати ці рівні, щоб зрозуміти та порівняти кваліфікації, які присвоюються в різних країнах та різними системами освіти та професійної підготовки.

Угода про навчання: на рівні вищої освіти, визначена в *Посібнику користувача ECTS (2015)* як «формалізована угода трьох сторін, залучених до мобільності: студента, закладу, що відправляє, і закладу чи організації/підприємства, що приймає, щоб полегшити організацію кредитної мобільності та її визнання. Угода має бути підписана трьома сторонами до початку періоду мобільності, її метою є надання студенту гарантії, що кредити, отримані протягом періоду мобільності, будуть визнані». **На рівні повної середньої освіти та професійної підготовки**, угода трьох сторін, залучених до мобільності: учня/стажера або його/її сім'ї, закладу, що відправляє, і закладу чи організації/підприємства, що приймає, для полегшення організації періоду навчання та його визнання. Усі три сторони, які підписують Угоду про навчання, зобов'язуються дотримуватися всіх узгоджених домовленостей, тим самим гарантуючи, що учень/стажер отримає визнання періоду навчання або результатів навчання без будь-яких додаткових вимог.

Результати навчання: свідчення про те, що учень знає, розуміє та здатний зробити після завершення процесу навчання, які визначаються в термінах знань, навичок і компетентностей.

Національна рамка кваліфікацій: інструмент для класифікації кваліфікацій відповідно до набору критеріїв для визначення рівнів досягнутого навчання, який спрямований на інтеграцію та координацію підсистем національних кваліфікацій і покращення прозорості, доступу, прогресу та якості кваліфікацій на ринку праці і у громадському суспільстві.

Заклад вищої освіти: будь-який тип закладу вищої освіти, який, згідно з національним законодавством або практикою, пропонує визнані ступені або інші визнані кваліфікації вищого рівня, незалежно від назви такого закладу, а також будь-який інший тип закладу вищої освіти, який визнаний національною владою як належний до її системи вищої освіти.

Кваліфікація: формальний результат процесу оцінювання та підтвердження, який отримується, коли компетентний орган або організація визначає, що особа досягла результатів навчання відповідно до встановлених стандартів.

Визнання попереднього навчання: визнання результатів навчання, здобутих у межах формальної освіти та професійної підготовки, або неформального чи інформального навчання, які були отримані до запиту про підтвердження ⁽¹²⁾.

Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG): набір стандартів і рекомендацій щодо внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, розроблений у рамках Болонського процесу. Вони надають вказівки щодо тих сфер, які є життєво важливими для успішного забезпечення якості та середовища навчання у вищій освіті. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти слід розглядати в ширшому контексті, який включає рамки кваліфікацій,

¹² Рекомендація Ради від 20 грудня 2012 року щодо підтвердження неформального та інформального навчання (ОJ C 398, 22.12.2012, стор. 1).

Європейську кредитну трансферно-накопичувальну систему і Додаток до диплома, які сприяють просуванню прозорості та взаємної довіри в Європейському просторі вищої освіти.

Академічна довідка: визначена в *Посібнику користувача ECTS (2015)* як «поточний запис освітніх досягнень студентів: освітні компоненти, які вони опанували, кількість набутих кредитів за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою та отримані оцінки. Довідка є необхідним документом для реєстрації прогресу в досягненні кваліфікації та для визнання навчальних досягнень, зокрема для студентської мобільності. Більшість закладів видають Академічну довідку зі своїх інституційних баз даних».